

'De Schakel'

Nr. 4 sept. okt. jaargang 57

Zuidkade 54, Drachten Tel. 06 18223686

Dagelijks bestuur	Ds. P. Brongers
Voorzitter:	0512- 515731 piet.brongers@hetnet.nl
Pastorale zorg coördinator	A.C.M. Liebe-Ravelli 06 43225488 r.lieberavelli@hotmail.com
Postadres	Stinswei 12a 9269 TE Feanwalden Mob. 06-44912841 secretariaat@elimdrachten.nl
Penningmeester	C. van Waveren Stinswei 12a 9269 TE Feanwalden Mob. 06-44912841 Baptisten Gemeente Elim NL32 INGB 0003 8892 41 penningmeester@elimdrachten.nl
Gebouw- coördinator	R. de Vries 0648137803 devriesrients@gmail.com

Maandblad Schakel

Redactie	P. Brongers Marne 22/A 9204 BE Drachten piet.brongers@hetnet.nl
Layout	C.C. de Groot taffetiny@ziggo.nl
Druk	Repro Firda Drachten

**Kopij voor de Schakel van nov. Dec. 2026 inleveren voor
donderdag 5 nov. 2026 bij de redactie.
Vorstukje volgens rooster Ger Booy**

UBUNTU: dromen over harmonie in de wereld

Ik had er nog nooit van gehoord.

En dan zie je heel toevallig een filmpje met indringend gezang en dans van Afrikaanse zangers met de naam Ubuntu-Voices.

Ja, en dan ga je op zoek via internet...

Het is een Zoeloe-woord uit Afrika, al voor 1800 en heeft gaandeweg vorm gekregen in dat wat de weg wijst naar voorwaarden om te overleven.

Via vallen en opstaan van verschillende volkeren en stammen, te midden van veel strijd zijn een aantal voorwaarden voor een goede samenleving duidelijk geworden:

De ontdekking dat de mens niet in zijn eentje kan overleven. Er moet altijd sprake zijn van wederzijdse afhankelijkheid, in gelijkwaardigheid.

'Ik ben, omdat Wij zijn': je bent pas een persoon in het licht van de ander. En daarmee wordt ook duidelijk hoe menselijkheid betekenis krijgt: je kunt alleen maar gelukkig zijn als de ander dat ook is. En een mens lijdt wanneer een ander mens ook lijdt.

We zijn allemaal aan elkaar verbonden, en niemand hoeft jaloers of wraakzuchtig te zijn.

Met Ubuntu kun je delen, maar ook vergeven en op een goede manier ingrijpen bij onrecht.

Het klinkt zoals het ook bedoeld was en is in de christelijke gemeente, maar het gaat hierbij om de gehele samenleving (bijv. van een dorp) en niet over losse mensen, die overal vandaan komen en hiervoor gekozen hebben.

Toen het Christendom in Afrika kwam beschouwde het Ubuntu als één van de heidense godsdiensten. Totdat bisschop Desmond Tutu de inhoudelijke verbinding legde met wat er in het christelijk geloof bedoeld was. Hij legde de verbinding met wat er in Handelingen staat over de eerste gemeente, die alles deelde en waar geen armoede was.

Hij nam Ubuntu als basis voor het hele proces in Zuid Afrika na de afschaffing van de apartheid. Hij richtte de waarheidscommissie en vervolgens de verzoeningscommissie op, op basis van de Ubuntu filosofie, verbonden met het christelijke geloof.

Als je dan bedenkt, dat het om een gigantisch spannend proces ging, waarbij gezocht moest worden naar een nieuw perspectief voor een samenleving, die totaal verscheurd was tussen de blanke overheersers aan de ene kant, die met geweld de apartheid in stand hielden en de vrijheidsstrijders, die aan de andere kant ook het geweld niet schuwden.

Op basis van Ubuntu zijn de volgende afspraken gemaakt:

- *De daders kunnen amnestie krijgen op basis van het vertellen van de waarheid

- Dat geldt zowel voor het apartheidsregiem als voor de vrijheidsstrijders

- *Er moet een volledig beeld komen van de schending van mensenrechten: alle waarheid moet boven tafel komen.

- *De waardigheid van de slachtoffers moet hersteld worden: zij moeten hun verhaal kunnen vertellen.

Zo alleen is er de kans dat mensen elkaar weer in de ogen kunnen kijken en zich met elkaar kunnen verzoenen.

Desmond Tutu noemde Ubuntu een gift van God uit de hemel. Samen met Nelson Mandela hebben ze ubuntu uitgedragen in woord en daad.

Zo is geschiedenis geschreven!

De vraag is, of Ubuntu genoeg kracht heeft om de geschiedenis van de mensheid verder vorm te geven.

Dat lijkt er niet op.

Maar dat wil niet zeggen, dat het dan minder waard is! Het is nog steeds een boodschap, die wat mij betreft zelfs verdiepend en verbredend werkt als je nadenkt over de betekenis van het christelijk geloof. Dat richt zich soms alleen maar op de mens, maar Ubuntu richt zich op alles. We zijn een onderdeel van onze omgeving, van de aarde van het heelal.

De zin *'Ik ben omdat Wij zijn'* slaat ook op mij en mijn omgeving, de natuur en de aarde, zelfs het heelal. We worden als het ware uitgenodigd om ook alles in de natuur te beschouwen als een onderdeel van het 'wij'. Met eerbied om ons heen kijken en vervolgens in dankbaarheid voor wat we daarvan terug krijgen aan voedsel en geborgenheid.

Bescheiden worden als onderdeel van een groter geheel, dat uiteindelijk alles omvat en dat we misschien wel "God" mogen noemen.

Er is nog meer te vertellen over Ubuntu en de manier waarop het vorm krijgt in de Ubuntu koren: in de harmonie der stemmen, waarbij geen stem geweigerd wordt omdat iedereen opgetild wordt naar een plaats in het geheel.

Even uit mijn christelijke comfortzone, maar wel geraakt door de diepte van waar Ubuntu voor staat. Het was en is een verrijkende ervaring voor mijn geloof en mijn leven.

En dan doet het mij pijn, als ik alle krachten van geweld zie in de wereld, waarbij mensen onderdrukt worden omdat anderen de baas willen zijn, maar ook als ik zie hoe er omgegaan wordt met de natuur en de aarde, en als ik daarna denk aan wat Ubuntu zou kunnen betekenen...

Piet Brongers

Van het Dagelijks Bestuur

Terugkijkend op de zomerperiode kunnen we alleen maar vaststellen, dat het een goede tijd is geweest voor onze gemeente, met verrijkende ervaringen, die we met elkaar konden delen in de zomerontmoetingsdiensten en de koffieochtenden.

De koffieochtenden werden ingevuld door onze eigen mensen, die ervaringen met ons deelden, maar ook ons aan de praat kregen rond liederen en eigen ervaringen.

Verder hebben we een inspirerende ontmoeting gehad met de **'Friese Rijders'**. Zij zijn uitgegroeid tot een heel belangrijke organisatie van hulp- en dienstverlening in de Oekraïne. Op alle mogelijke terreinen: voedselpakketten aan het front, generatoren voor elektriciteit, schoolinrichting en schoolmateriaal, enz. Met als uitgangspunt wederkerigheid en vrijwillige inzet van iedereen, op basis van het evangelie. Het is de bedoeling dat wij als Elim nadenken over een substantiële gift vanuit ons reservekapitaal. Zoals afgesproken op onze vorige gemeentevergadering. Iets voor onze jaarvergadering in het najaar.

Daarnaast waren er ook **twee ontmoetingsdiensten met de Doopsgezinde Gemeente**, zowel bij hen in de kerk als bij ons. Bij ons weer een bijzondere invulling met Willem Lindeman en Toon Hermans, bij hen een meer traditionele dienst met de neef van Ella Germeraad.

Heel bijzonder was ook de laatste dienst, waarbij we ons lieten verrassen door het **verhaal van Ubuntu**, met indringende liederen van Ubuntu Voices uit (Zuid Afrika) (zie verder in het voorstukje).

In deze dienst was er ook aandacht voor **Jamie, de kleinzoon van Rients**, die zijn droom wil verwezenlijken: een half jaar op een boot een wereldreis maken, deels leren, deels werken om te zien wat zijn toekomst zou kunnen zijn. Wij willen hem sponsoren, als gemeente, maar ieder kan ook zelf een bedrag overmaken aan de penningmeester met vermelding: *'bestemd voor Jamie'*.

Verder hebben we als DB ook aandacht geschonken aan het feit dat Roel aan het eind van het jaar, samen met Minke gaat vertrekken naar Spanje. Hij zal vanaf 1 november het DB verlaten. Arie Liebe hebben we gevraagd om hem op te volgen. Dit zal in de jaarvergadering voorgesteld worden. Bert Wijchers blijft adviserend lid.

En nu ligt het nieuwe seizoen voor ons.

Op **6 september a.s.** is inmiddels onze **startzondag** geweest onder leiding van Ds. Bert Wijchers.

We willen vol vertrouwen naar onze toekomst zien, niet zozeer gericht op een punt in de toekomst, maar eerder op het samen op weg zijn.

Hierbij de invulling van Bert van het thema voor het komende seizoen:

thema: 'Gezien en van waarde, zo leven we uit overvloed'

Deze woorden zijn te zien als het nieuwe jaarthema.

Het bouwt voort op het thema *'Leven uit Overvloed'*. Een nieuw gemeentjaar ligt voor ons en we maken er samen op de 6^e september een begin mee. Geen onderscheid tussen doeners en genietters, tussen actieven en consump-

tieven.

In de gemeente geldt dat onderscheid niet. Daar weten we ons gezien en van waarde, ongeacht wie we zijn en wat we bijdragen. Samen voor de bouw van een gebouw waarin liefde woont en geloof zich toont.

Hoe anders is dat in de samenleving om ons heen. Kun je nog meekomen in de razernij van egoïsme, waarin het belang van de kwetsbare ondergeschikt is aan meekomen van de meerderheid in de vaart der volkeren? Zo ervoer ik de ontvangst van mijn nieuwe bankpas. Zo'n stukje plastic waar ik weet niet wat mee kan, maar mijn schoonmoeder verder de afhankelijkheid van haar kinderen indrijft.

Het verhaal van God spreekt andere taal. Daar gaan we elkaar dit komende jaar op aanspreken, zingen, eten en drinken.

**Heel hartelijke groet,
van het DB,
Piet Brongers**

Vredesweek: 19 september – 27 september 2026

Ook dit jaar is er weer een vredesweek: actueler dan ooit als je kijkt naar het wereldgebeuren.

Het kan je het gevoel geven van gelatenheid: 'het is niet anders!'

Aan de andere kant is het belangrijk om je ogen niet te sluiten en te zoeken naar mogelijkheden om toch je steentje bij te dragen, al was het maar op de vierkante meter, waar jij je bevindt.

Als Elim zijn wij niet tot veel in staat, maar kunnen ons wel betrokken weten bij wat er in de Centrumkerken gebeurt.

Vandaar dat we een gezamenlijke vredesdienst zullen hebben op 20 september a.s. in de Grote Kerk

Verder zijn er in de Doopsgezinde Kerk al van oudsher activiteiten in het kader van de Vredesweek.

We worden uitgenodigd om daar ook aan deel te nemen.

Hierbij een overzicht van activiteiten van de Doopsgezinde Gemeente:

Zaterdag 19 september is van 11.00 -15.00 uur een groene markt op het voorplein van de kerk met o.a wol/spinnen, jams, pompoenen, sierkalabassen, naakte haver en allerlei stekjes etc. Verkoop van vogelhuisjes, etc.

Zondag 20 september gezamenlijke dienst (Doopsgezind, Baptist en PKN) om 10.30 uur in de Grote Kerk o.l.v. Kees Postumus, vanaf 9.45 uur eerst koffiedrinken in de Doopsgezinde Kerk.

Dinsdag 22 september is er een fiets- vredeskuier vanaf het AZC, 15.00 uur verzamelen bij het AZC ontmoeting en daarna fiets- kuiertocht, 16.30-17.30 uur bijeenkomst bij Grote Kerk, 17.30 uur afsluiting op Mennoplein Vermaning Zuiderbuurt.

Rond 18.00 uur brood en linzensoep, koffie toe, **19.15 – 19.45 uur Vredes Wake.**

Vanaf 20.00 uur avondprogramma met Willem de Haan van de nieuwe vredesbeweging. Thema van de vredesweek is ook dit jaar **"Niets doen is geen optie".**

Donderdag 24 september is de filmavond vanaf 19.30 uur in Surhuisterveen, de titel van de film is nog een verrassing.

Collecte-opbrengsten juni, juli en augustus 2026			
Datum	Doel	Bedrag	
7 juni 2026	1 Gemeente	€ 21,50	
7 juni 2026	Avondmaal	€ 21,50	
14 juni 2026	Unie Project van Hoop kliniek	€ 68,55	
21 juni 2026	Umutima Foundation	€ 69,53	
28 juni 2026	Unie Project van Hoop kliniek	€ 29,45	
28 juni 2026	AZC-kinderen	€ 10,00	
5 juli 2026	1 Gemeente	€ 34,05	
5 juli 2026	Avondmaal	€ 34,05	
12 juli 2026	Umutima Foundation	€ 51,90	
19 juli 2026	nader te bepalen	€ 57,65	
26 juli 2026	nader te bepalen	€ 72,15	
2 augustus 2026	nader te bepalen	€ 32,70	
9 augustus 2026	nader te bepalen	€ 41,20	
16 augustus 2026	nader te bepalen	€ 59,30	
23 augustus 2026	bij Doopsgezinden	€ -	
30 augustus 2026	AZC-kinderen	€ 62,35	
Totaal		€ 665,88	
Alle gulle gevers: hartelijk dank!			
De penningmeester.			

Jamie en School At Sea

Op zondag 30 augustus hebben we tijdens de zomerontmoetingsdienst geluisterd naar Jamie, de kleinzoon van Attje en Rients. Hij vertelde over zijn droom om een half jaar lang mee te varen op een grote zeilboot. Op zijn website lezen we:

"Hoi! Ik ben Jamie, 14 jaar oud, ik hou van klimmen, sportieve uitdagingen, musicals, theater en alles daar tussen-in! Ik volg theaterlessen bij Meeuw Jonge Theatermakers, en heb heel lang bij Mountain Network in Leeuwarden geklommen. En vorig jaar deed ik mee aan een hele leuke kerstmusical bij De

Lawei in Drachten!

Het is mijn droom om een half jaar over de oceaan te zeilen. Deze kans krijg ik bij School at Sea! Ik ga deze uitdaging aan omdat ik het avontuur wil opzoeken en omdat dit een levensveranderende ervaring voor mij wordt. School at Sea is voor mij geen vakantie, maar een investering in mijn toekomst en persoonlijke ontwikkeling.

Tijdens deze reis krijg ik de verantwoordelijkheid om samen met 36 andere jongeren een echte driemaster te runnen. We varen naar het Caribisch gebied en weer terug, en maken onderweg stops voor expedities, uitwisselingen en ontdekkingen van nieuwe culturen.

Ik ga tijdens deze reis doorzettingsvermogen, zelfstandigheid, verantwoordelijkheid, probleemoplossend denken en flexibiliteit ervaren en onder de knie krijgen. Dat zijn vaardigheden die mij later in het leven enorm gaan helpen! Ook gaan we leren navigeren, wacht lopen, het schip besturen en we nemen gaandeweg steeds meer taken en verantwoordelijkheden over.

Mijn schoolwerk blijft ondertussen gewoon doorgaan: ik doe havo en ik zal alle lessen op afstand blijven volgen. Ik wil mijn horizon verbreden, goed leren plannen en laten zien dat ik deze uitdaging aankan.

De kosten van deze reis zijn 30.000 euro, en ik ben druk bezig dit zelf bij elkaar te verdienen. Ik zet mij hier tot het uiterste voor in! Wilt u mij helpen mijn droom waar te maken?"

Jamie heeft er zelf al veel aan gedaan om het benodigde bedrag bij elkaar te krijgen. Hier zien we hem op een markt staan. En op zijn website kunnen we nog meer over lezen over al zijn activiteiten om het geld te verdienen. Na zijn uitleg in de kerk heeft het DB besloten om hem te sponsoren met 1000 euro.

In oktober gaat de reis beginnen en we hopen dat hij ons op de hoogte zal houden van zijn ervaringen. Daarover zal ik dan in een volgende Schakel verslag doen.

Wilt u ook bijdragen? Maak uw gift dan over naar de rekening van de kerk, dan zorg ik ervoor dat het bij Jamie terecht komt.

Cor van Waveren, penningmeester.

Zendingsproject Umutima foundation

07-07-2026

Onverwachte (neven)effecten

Deze maand is het twee jaar geleden dat de Umutima School is geopend. Een grote stap voor de Umutima Foundation. Ik ben blij dat we deze stap hebben durven zetten. We voorzien echt in een behoefte. De kinderen die les krijgen op de Umutima School hadden anders geen kans gehad op onderwijs. De moeders hebben niet de financiële middelen om uniformen, schoenen en schriften e.d. te kopen. De resultaten van de kinderen zijn boven verwachting. We hadden niet verwacht dat ze zo snel zo goed Engels zouden spreken. Aan het einde van de primary school (basisonderwijs) moeten de kinderen examen doen. Dit jaar doen de eerste twee kinderen examen. We zijn zeer benieuwd hoe ze het zullen doen. Wij hebben alle vertrouwen in een goed resultaat en de kinderen gelukkig ook.

Op dit moment hebben we vijf klaslokalen. Dat was in aanvang genoeg, maar doordat de lestijden zijn uitgebreid is er behoefte aan meer leslokalen. De kinderen gaan nu de hele dag naar school en hierdoor kan er niet langer een lokaal gedeeld worden. Ook willen we graag een pré-school starten. Dit is voor de kinderen van 4 tot 6 jaar. Op deze manier kunnen we de kinderen alvast voorbereiden voor het basisonderwijs. Het is bijzonder fijn dat we volgend jaar deze uitbreiding kunnen realiseren. Er zal een gebouw gebouwd worden met drie klaslokalen, een mediaruimte en een kantoor. Op dit moment zijn we een opslagruimte aan het bouwen. Dit gebouwtje krijgt twee ruimtes, één ruimte voor gereedschap e.d. en één ruimte voor de opslag van maïs, bonen en pinda's. Met het oog op de verwachte toename van de kinderen in de komende jaren is de huidige opslag te klein. Dit zijn mooie ontwikkelingen voor de Umutima Foundation.

De effecten van ons werk zijn niet altijd zichtbaar omdat ze buiten ons gezichtsveld gebeurd zijn. Ik heb een bijeenkomst gehad met de moeders van grade 1. We zagen dat niet alle kinderen altijd naar school komen of soms te laat zijn en we wilden dit graag bespreken. Er kwamen in eerste instantie maar zes moeders. Gelukkig schoven er later nog drie moeders aan. Het was een goede bijeenkomst. Tijdens de rondvraag zei één van de moeders: Ik kan niet lezen en schrijven maar nu mijn dochter hier op school zit leer ik ook lezen en schrijven. Als mijn dochter thuis komt dan laat ze mij zien wat ze geleerd heeft en zo leer ik ook lezen en schrijven. Dit raakte mij. Ik kreeg kippenvel, moest een paar keer knipperen met mijn ogen en even slikken. Ook werd ik geraakt door de manier waarop de moeder het vertelde. Ze was trots, trots op haar dochter maar ook trots op zichzelf. Haar eigenwaarde en haar zelfvertrouwen waren merkbaar toegenomen. Hoe fantastisch is dit.

Hartelijke groet,

Gerda

Rooster voor de functie van 'ouderling van dienst' (cq ontvangst voorganger)

Periode sept okt 2026

datum	ouderling van dienst/ontvangst voorganger	
20 sep	Rients de Vries	vredeszondag Grote Kerk
27 sept	Ria Liebe	Willem Lindeman
4 okt	Cor van Waveren	Wout Huizing
11 okt	Roel Vochteloo	Hans Baas
18 okt	Rients de Vries	Dick de Jong
25 okt	Ria Liebe	Bert Wijchers
1 nov	Roel Vochteloo	Bert Wijchers
8 nov	Cor van Waveren	Arie Liebe
15 nov	Rients de Vries	Piet Brongers

N.B. Er is geen rooster voor de deurdienst. Dat kan ter plekke ingevuld worden door wie maar aanwezig is.

N.B Als je plotseling verhinderd bent, zou je dan zelf willen ruilen met iemand anders? Geef dat dan ook even door aan een van de volgende personen:

Cor : penningmeester@elimdrachten.nl of 06-44912841

Piet: piet.brongers@hetnet.nl of 06-22245950

Rooster sept okt 2026

Zondag	Koster	Geluid	Beamer	Pianist	Bloemen	Koffie
20 sept	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	Rients	n.v.t.
27 sept	Erica	Bert	Tineke	Grietje Albada		Erica
4 okt	Joke	Bert	Piet Br.	Arie	Galina	Joke
11 okt	Rients	Bert	Minke	Hans V.	Wietske	Rients
18 okt	Cor	Bert	Ria	Arie	Etty	Cor
25 okt	Farshid	Bert	Erica	Arie	Galina	Farshid
1 nov	Hans H.	Bert	Tineke	Grietje Albada		Hans H.
8 nov	Erica	Bert	Tineke	Arie	Etty	Erica
15 nov	Joke	Bert	Minke	Hans V.	Wietske	Joke

Agenda

DATUM	TIJD	SPREKER	COLLECTE	BIJZONDER- HEDEN
13 sept	10.00 uur	Ds. Albert Bakker	Azc kinderen	Amnesty brieven
20 sept	10.30 uur	Geen dienst in Elim		gezamenlijke vredesdienst in de Grote Kerk
27 sept	10.00 uur	Willem Lindeman	Azc kinderen	
4 okt	10.00 uur	Ds. Wout Huizing	avondmaal en algemeen	viering H. Avondmaal
11 okt	10.00 uur	Hans Baas	AzC kinderen	
18 okt	10.00 uur	Dick de Jong	Baptisten Wereld Vrouwen Gebedsdag	Amnesty brieven
19 okt	14.30 uur	VCK		
25 okt	10.00 uur	Ds. Bert Wijchers	voedselbank	
1 nov	10.00 uur	Ds. Bert Wijchers	avondmaal en algemeen	viering H. Avondmaal
8 nov	10.00 uur	Arie Liebe	Baptisten Wereld Vrouwen Gebedsdag	
9 nov	14.30 uur	VCK		BWVG
15 nov	10.00 uur	Ds. Piet Brongers	Voedselbank	Amnesty brieven